

Til Christian Bülow (O)

Politikersvar til Christian Bülow (O) om tolkebistand

Christian Bülow (O) har den 7. maj 2026 stillet følgende spørgsmål:

"Kan forvaltningen redegøre for hvilke muligheder kommunen har for at regulere eller begrænse den tolkebistand til fremmedsprog kommunen i dag betaler for og stiller til rådighed? F.eks. ved at indføre flere kriterier for tildeling af tolkebistand."

Økonomiforvaltningens svar

Generelt om lovgrundlaget

Københavns Kommune må som offentlig myndighed i almindelighed sikre sig, at kommunen er i stand til at forstå og blive forstået af udlændinge, som henvender sig til kommunen om sager, som kommunen skal behandle. Det følger af forvaltningslovens § 7, stk. 1, og af officialprincippet.

Efter omstændighederne må Københavns Kommune således stille tolke- og oversættelsesbistand til rådighed. Retningslinjer om tolke- og oversættelsesbistand er beskrevet i pkt. 32-36 i vejledning om forvaltningsloven.

Det kan endvidere oplyses, at der ved en lovændring, der fik virkning fra den 1. juli 2025, er vedtaget et forbud mod anvendelse af personer under 18 år som tolke m.v. Lovændringen udmøntede aftale af 29. september 2022 mellem den daværende regering (Socialdemokratiet) og Venstre, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Alternativet om forbud mod at bruge børn og unge under 18 år som tolke.

Forbuddet betyder, at børn og unge ikke må tolke i situationer som fx skole-hjem-samtaler og møder i jobcentret. Det gælder på tværs af den offentlige sektor – blandt andet på børne-, undervisnings-, social-, beskæftigelses- og ældreområdet – og også for private aktører, der løser opgaver for det offentlige.

Forbuddet rummer mulighed for undtagelser i akutte situationer eller ved helt uproblematisk og dagligdags tolkeopgaver. Det vil altid være

01-06-2026

Sagsnummer i F2
2026 - 11215

Dokumentnummer i F2
10962339

Sagsnummer eDoc
2026-0173734

Sagsbehandler
Christina Ekman

den ansvarlige medarbejder, der konkret vurderer, om det er forsvarligt at lade en person under 18 år tolke.

Borgerrådgiverens guide om tolkning ved mundtlig kommunikation (KlarRet 11)

Borgerrådgiveren har i marts 2014 udarbejdet en guide til kommunens sagsbehandlere om tolkning ved mundtlig kommunikation. Guiden blev revideret i september 2019 og kan læses via dette link: [klarret_11_revideret_september_2019.pdf](#)

I guiden står bl.a. følgende om, hvorfor der skal tolkes og hvornår:

"Vores pligt til at vejlede og bistå borgere, bl.a. ved at tilbyde tolkning til møder, afhænger af flere forhold. I vurderingen må vi tage stilling til den konkrete situation, hvordan og hvorvidt borgeren kan kommunikere med eller uden støtte og sagens karakter i øvrigt.

Mens det kan være relativt enkelt at fastslå, om vi kan kommunikere med borgeren uden tolkning eller ej, så er betydningen af sagens karakter lidt vanskeligere at fastlægge.

Jo større alvor sagen har for borgeren, desto vigtigere er det, at kommunikationen er optimal. Har sagen væsentlig og indgribende betydning for borgeren, skal vi derfor sikre, at kommunikationen foregår med fuld forståelse begge veje. Her kan tolkning være en nødvendighed.

Manglende forståelse af grundlaget for en afgift på biblioteket kan være frustrerende, men det indebærer ikke de samme konsekvenser, som hvis en borger ikke forstår og ikke har mulighed for at tilkendegive sine synspunkter i en sag om tvangsfjernelse af børn. En sag om en borgers indtægtsgrundlag er af større betydning end en sag om en parkeringsafgift. I tvivlstilfælde vil tolkning være det mest hensigtsmæssige.

Vi skal derfor som sagsbehandlere - på vegne af kommunen - vurdere, om det er nødvendigt med en tolk. Det er kommunen, der betaler udgiften til tolkning."

Guiden omtaler også muligheden for at bruge borgerens netværk til tolkning. Herom fremgår bl.a. følgende:

"Det er ikke ualmindeligt, at tolkning i praksis sker via personer i borgerens eget netværk (og dermed uden udgift for kommunen). Det kan i nogle situationer være en god og fornuftig mulighed, men vi har ikke hjemmel til at kræve, at borgeren selv sørger for en tolk. Ofte vil der

være sammenfaldende interesser, idet f.eks. et familiemedlem samtidig med at være tolk kan fungere som bisidder for borgeren. Hvis det sker efter borgerens ønske, og der ikke er forhold, der taler imod det, vil der almindeligvis ikke være noget problematisk i en sådan fremgangsmåde.

Der kan dog være særdeles gode grunde til, at det ikke er en hensigtsmæssig løsning i den konkrete situation. Borgere med behov for tolkning har fuldt ud samme krav på diskretion som andre borgere, og det kan være grænseoverskridende for alle parter, hvis tolkning om følsomme forhold sker via en person i borgerens netværk. Det kan også indebære en risiko for, at oplysninger, der er relevante for sagens afklaring og afgørelse, ikke kommer frem, simpelthen på grund af parternes blufærdighed. Desuden skal vi generelt undgå, at mindreårige børn fungerer som tolk ved forældrenes sager, hvis sagerne involverer følsomme oplysninger.

...

Vurderingen af behovet for tolkning ligger som tidligere nævnt hos os som sagsbehandlere, og det er også vores ansvar, at valg af tolk ikke krænker nogen af de involverede eller gør, at vi ikke får de oplysninger, der er nødvendige for at give borgeren den bedst mulige sagsbehandling.”

Der er således tale om en konkret vurdering i den enkelte situation, om tolkning er påkrævet.

Økonomiforvaltningen har i forlængelse heraf anmodet alle forvaltninger om at oplyse, om forvaltningen har udarbejdet retningslinjer eller lignende til brug for vurderingen af, om tolkebistand skal indhentes, og om det er forvaltningens vurdering, at der er mulighed for at regulere disse retningslinjer med henblik på at begrænse adgangen til tolkebistand.

Interne retningslinjer el.lign.

Beskæftigelses-, Integrations- og Erhvervsforvaltningen (BIF) har oplyst, at der i forvaltningen er udarbejdet en intern arbejdsgang for anvendelse af tolkebistand i forbindelse med samtaler i jobcentret. Arbejdsgangen beskriver procedurerne for bestilling og anvendelse af tolk samt hvilke retningslinjer, der er for tolkesamtaler i BIF.

Det fremgår blandt andet heraf, at der i hver sag foretages en konkret vurdering af borgerens behov for tolkebistand, herunder under hensyntagen til sagens karakter og borgerens forudsætninger for at forstå og kommunikere i sagen. Dette er i overensstemmelse med gældende forvaltningsretlige regler, herunder navnlig vejledningspligten, som beskrevet i ovenstående afsnit om lovgrundlaget. BIF vurderer derfor ikke,

at arbejdsgangen kan reguleres med henblik på at begrænse adgangen til tolkebistand.

Socialforvaltningen har oplyst, at forvaltningen har udarbejdet retningslinjer om anvendelsen af tolkebistand til fremmedsprog. Afgørelsen træffes efter en konkret og individuel vurdering af, om der er behov for tolkebistand.

Af retningslinjerne fremgår bl.a.: "For at kunne vejlede fyldestgørende er det nødvendigt at kunne forstå, hvad borgeren har behov for vejledning om. Det er også vigtigt, at sagsbehandler kan forstå, hvad borgeren giver udtryk for, ligesom det er nødvendigt, at borgeren forstår, hvad sagsbehandleren vejleder om. Dette gælder både i sager, hvor der ansøges om hjælp efter servicelovens bestemmelser, og hvor der er anledning til vejledning.

Hvis kommunen er bekendt med, at en borger har vanskeligt ved at forstå dansk, vil vejledningspligten være udvidet, og sagsbehandler bør sikre sig, hvordan borgeren kan forstå skriftligt materiale fra kommunen. Dette følger af principafgørelse A-9-08.

Kommunen skal ligeledes sørge for fornøden tolkebistand i relation til døve eller stumme.

Det anbefales, at man bruger professionelle tolke, men man kan komme i situationer, hvor det bliver nødvendigt at bruge tolke fra borgerens private netværk. Dette kan fx være, hvis borgeren møder uanmeldt og har medbragt en netværksperson, der kan tolke. Man bør aldrig lade mindreårige børn tolke for deres forældre i sociale sager, idet børnene herved kan få oplysninger, som kan have en negativ indflydelse på dem efterfølgende."

Det er Socialforvaltningens vurdering, at forvaltningen bevilger tolkebistand i overensstemmelse med lovgivningen på området.

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen (KTF) har oplyst, at forvaltningen ikke har udarbejdet interne retningslinjer for brug af tolkebistand. Anvendelsen beror således på en konkret vurdering i den enkelte situation af, hvorvidt der er behov for tolkebistand.

Det er vurderingen, at KTF anvender tolkebistand i et begrænset omfang, og at det i udgangspunktet kun bruges i det omfang, forvaltningen er forpligtet til.

Børne- og Ungdomsforvaltningen, Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Økonomiforvaltningen har ikke udarbejdet interne retningslinjer for brug af

tolkebistand. Det beror på en konkret vurdering, om der er behov for tolkebistand. Det er disse forvaltningers vurdering, at tolkebistand som udgangspunkt kun bruges i det omfang, forvaltningen efter lovgivningen er forpligtet hertil.